

Országgyűlési bizottság megbeszélése

Az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága csütörtökön dr. Bognár József elnöklésével ülést tartott a Parlamentben. A bizottság az 1972. évi költségvetés előkészületeit vitatta meg. Az ülésen részt vett és felszólalt dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke is.

Dr. Faluvégi Lajos pénzügyminiszter tájékoztatta az ülés résztvevőit a költségvetés előkészítő munka irányelveiről, majd a költségvetési előkészítő tárgyalásokon részt vett állandó bizottságok képviselői — dr. Ortutay Gyula, a kulturális bizottság elnöke, dr. Varga Pálné, az ipari bizottság titkára, dr. Hargitai Katalin, a szociális és egészségügyi bizottság titkára, és dr. Belák Sándor, a mezőgazdasági bizottság elnöke — tájékoztatták a terv- és költségvetési bizottságot az előző napokban lezajlott bizottsági ülésekről, bizottságaik állásfoglalásáról.

A vitában felszólalt dr. Bognár József, Cserevanka Ferencné, Marton János, Nics János, Novák Béla, Riss Jenő, dr. Szabó Kálmán és dr. Técsi János országgyűlési képviselő.

A képviselők észrevételeire dr. Faluvégi Lajos pénzügyminiszter és Drecin József, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese válaszolt, majd a bizottság állásfoglalásában egyetértését fejezte ki a költségvetés előkészítő munkában érvényesülő elgondolásokkal és szempontokkal. (MTI)

NAPIRENDEN:

A városrekonstrukció terve

Szegeden tartotta kibővített elnökségi ülését a Magyar Építőművészek Szövetsége

Szeged város rekonstrukciójának időszerű problémáit szerepelték a Magyar Építőművészek Szövetségének kibővített elnökségi ülésén, melyet tegnap tartottak Szegeden. Az elnökségi ülésen többek között megjelent dr. Szabó János, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese, dr. Varga Dezső, a városi pártbizottság titkára, dr. Major Máté tanszékvezető egyetemi tanár, a MÉSZ elnökségi tagja, dr. Reischl Antal tanszékvezető egyetemi tanár, a MÉSZ elnökségi tagja és Dianoczky János, a MÉSZ ellenőrző bizottságának elnökhelyettese.

Dr. Szendrői Jenőnek, a MÉSZ elnökének megnyitó szavai után a napirend szerint három előadás hangzott el. Először Takács János építész, a városi tanács elnökhelyettese tartotta meg beszámolóját. A város építési múltjának rövid áttekintése után a mai Szeged kialakulásáról, a nagy árvíz utáni építkezésekről szólt. A jelen építészeti és városfejlesztési feladatai az új Tisza közüti híd megépítésében és vele összefüggésben a Tisza parti sétány kialakításában, a korszerűtlen városi csatornahálózat teljes felújításában, a tömegközlekedési problémák megoldásában, és néhány nagy városi beruházás (városi kórház, nemzeti színház), realizálásában jelelte meg.

A napirend második előadójá Takács Máté, Szeged város főépítészé volt. A belváros rekonstrukciós tervét ismertette nagyvonalakban — melyet lapunk tegnapi száma részleteiben közölt —, kitérve a legfontosabb,

legégetőbb problémákra. Megállapította, hogy a rekonstrukció égető sürgetősége és az anyagi lehetőségek ismeretében reális, megvalósítható terv született. Lényeges feladatként jelölte meg az ütemezések folyamatos betartását, a beépítés módjának városképi kompozíciós kérdéseit és a védett városközpont hangulatának megőrzését.

A rekonstrukcióra vonatkozó általános érvényű megállapítások és elvek, valamint kritikai megjegyzések hangzottak el. Füle Lajos építész, a VÁTTI tudományos osztálya vezetőjének előadásában. Különösen figyelemreméltó a történeti városok különleges problematikája, melyek egyedi feladatokat állítanak az építésznek, beruházók és kivitelezők elé. Szólt a városrendezés társadalmi, gazdasági vonatkozásairól és súlyponti feladatokról. Szeged város olyan sajátos problémáit említette, mint a Tisza karakterilegének erőteljesebb hasznosítása és a házigyári elemek felhasználási lehetőségei a belváros rekonstrukciós építkezéseivel.

A hozzászólók sorát Borvendég Béla, az SZTV igazgatóhelyettes-főmérnöke, a MÉSZ elnökségi tagja nyitotta meg. A házigyári technológia, mint tömeges lakásépítési módszer kérdéseit és jelenlegi problémáit fejtegette. A hazánkban is párhuzamos szükségként jelezte a technológia és a belső városrekonstrukció különleges igényeiről beszélt. Várost építünk, vagy csak házakat? — vetette fel hozzászólásában Bertalan Sándor, a városi tanács épít-

tési és városfejlesztési állandó bizottságának tagja és változatosabb, rugalmasabb, differenciáltabban variálható házigyári épületek tervezését sürgette. Sipos Mihály, a Délmagyarországi Építő Vállalat igazgatója a kivitelezők szemszögéből világította meg a kérdést. A kivitelező szervek lépésrétől adódó nehézségeit példákkal bizonyította, és a tervet következtetés végrehajtásának érdekében emelt szót. A Győr megyei Állami Építőipari Vállalat nevében Wyberál László műszaki igazgató, mint a már üzemelő házigyár képviselője mondta el tapasztalatait. Láng Tivadar, a VÁTTI műteremvezetője, a MÉSZ elnökségi tagja, a városrekonstrukciós különböző lehetőségeit villantotta fel.

A MÉSZ főtitkára, Csaba László, a Magyar Építőművészek Szövetsége megalakulásának 20. évfordulójára emlékezett. Kiemelte a szövetség történetének legjelentősebb állomásait, majd az építészeti és ipari nem párhuzamos fejlődésének következményeiről szólt, és a jelen feladatait igyekezett kijelölni.

Dr. Szabó János, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese országos nézőpontból világította meg a városrendezési problémák kérdéskomplexumát. Felvetette a tervezés és kivitelezés gazdasági, társadalmi, esztétikai és etikai vonatkozásait is.

Zárszavában dr. Szendrői Jenő, a MÉSZ elnöke eredményesnek nevezte a kibővített elnökségi ülést és egyetértését fejezte ki Szeged város rekonstrukciós tervével kapcsolatban.

Délután a MÉSZ szervezésében kiállítás nyílt „Délalföld mai építészete” címmel a Bács, Békés, Csongrád megyei és a Szegedi Tervező Vállalat munkáiból. A Bartók Béla Művelődési Központban. A kiállítást, mely fotókkal dokumentálja a három megye és Szeged város egyre fejlődő építészeti, dr. Biczó György, a városi tanács elnöke nyitotta meg.

Világtakarékossági nap, 1971

Első alkalommal 1925. október utolsó munkanapján ünnepelték a világtakarékossági napot, mely azóta számos országban tradícióvá vált. A világtakarékossági nap programja az eltelt 47 év után ma is változatlan; cél a takarékoskodók táborának növelése. Az egyéni pénztakarékosság mozgalom rangjára emelkedett, egyének és családok gyarapodásának, életszínvonaluk emelésének világviszonylatban elfogadott fontos eszköze. A takarékoság eredményei igazolják a mozgalom helyes irányát. Fenntartására, a további felvilágosító munkára mégis szükség van, hogy az egyéni takarékoság, a beosztó életmód elfogadott elve minél több családban a gyakorlatban is megvalósuljon.

A takarékbetét-állomány érzékeny jelzője az életszínvonal alakulásának, hűen tükrözi a kormányzat és a pénz iránt megnyilvánuló bizalmat, nyomon követi a politikai és gazdasági helyzet mozgását. Az utóbbi évek gazdaságpolitikai eredményei alapot és lehetőséget teremtettek arra, hogy a lakosság jobb munkával az eddiginél nagyobb jövedelemhez jusson. Az áruválaszték gazdagodott, a hiánycikkek száma egyre kevesebb. Szélesedett a gyárak, a kereskedelmi vállalatok közötti verseny a fogyasztó megnyeréséért. A sok vonzó új hazai és importcikk is feltétlenül hozzájárult ahhoz, hogy a lakosság takarékosági törekvései növekedjenek.

A takarékoskodás ez évi terjedését számok igazolják. Az első három negyedév végéig megérett takarékbetét-állománya mintegy 200 millió forinttal emelkedett s ezzel meghaladta a 2 milliárdot. A sok százmilliónyi megtakarított forint — bekerülve a népgazdasági vérkeringésébe —, a lakosság céljait szolgáló beruházások megvalósításának egyik forrásává válik.

A pénztakarékosságnak az azok a családok a legjobb „propagandistái”, amelyeknél a beosztó életforma eredményei már kézzelfoghatóan jelentkeznek. A takarékoskodás célja az esetek nagy százalékában továbbra is a lakásépítés. Nagyságrendileg ezt követik a gépkocsi vásárlás céljaira, majd az új bútorra, a nagyobb értékű tartós fogyasztási cikkekre, külföldi utazásra gyűjtött összegek.

A szocialista körülmények között élő embert tehát már nem a munkanélküliségtől, betegségtől való féltelme, nem is a vagyonalapítás ösztönzi a takarékosagra. Fokozott gondot fordít hozzátartozói kényelmére, anyagi és kulturális fejlődésére, gyermekei nevelésére, vagyis: a valóban szebb, boldogabb jövő előkészítésére. Munkájával a nagy közösségek belüli teremti meg az általános jólét alapjait, egyéni takarékoságával pedig hozzátartozói boldog, kiegyensúlyozottabb életét.

A világtakarékossági napon elsősorban a széles körű, népszerűsítő propagandáé a szó. Az Országos Takarékpénztár, a postahivatalok és a takarékszövetkezetek a különböző társadalmi szervek bevonásával széles körű rendezvénysorozatot mutatják be a pénztakarékosságnak eredményeit.

A világtakarékossági nap fontos feladata, hogy minél több embert meggyőzzön az anyagi javak legésszerűbb egyéni és társadalmi felhasználásának fontosságáról. A gazdaságos szemlélet otthon és a munkahelyen a legtöbb esetben együtt jár. Tehát az egyének és a népgazdaságnak egyaránt érdeke a gondolat terjesztése.

A világtakarékossági nap célkitűzései ma is időszerűek, mint közel ötven évvel korábban: „Az egész világ takarékosági intézményeinek kezdetétől fogva nevelőhatást kell gyakorolniuk”. Ezt a feladatot a takarékpénztárak az ez évi világtakarékossági nap megrendezésével is vállalják, amikor keresetük felelősségteljes felhasználására ösztönzik az embereket szerte a világon.

Világszerte százmilliók ismerték fel a helyes gyakorlatot, de nem mindenki, és nem elég rendszeresen ahhoz, hogy ne lehetne és ne kellene mindenütt újabb és újabb tömegeket megnyerni a takarékoság gondolatának általános megvalósítására. A fenti gondolatok jegyében rendezzük meg ez évben ma, október 29-én a világtakarékossági napot.

TÖRÖK LÁSZLÓ
OTP megyei igazgató

Vetés szántás nélkül

Elmúlt korok jó gazdája fejtét csóválná, ha látná, hogyan vetnek Tápén 100 hold földbe búzát. Kijátszhatatlan törvénye volt az ősi vetésnek, hogy porhanyóóra művelt, rugalmasra érett talajba kerüljön a mag. Aki ezt becsülettel elvégezte, csak az tarthatta a zsák száját aratás után.

A Gabonatermesztési Kutatóintézet tanácsára és kölcsön adott géppel vetik most kísérletképpen, különálló kontrollparcellákkal megtűzdelve, egészen szokatlán módon a búzát. Alig néhány fordulóval jár a vetőgép előtt a kukoricaszárvagó, eke sehol nem megy a nyomába, csak a direktvető gép. Tárcsaszorai éppen annyira puhítják meg a talajt, hogy körülbelül 8 centiméter mélyre földbe kerülhessen a búza. A szár csutkája is a helyén marad, nem buktatják föld alá a széttepett, vagy szécskázott kukoricaszárakat sem. Pár órával a vetés után nagyon észre se lehet venni, hogy itt gép járt.

A mai jó gazdák is hitetlenkedve nézik. Dr. Erdei Péter, a kutatóintézet munkatársa pártfogolja ezt a vetési módot. Azt természetesen nem várják tőle, hogy így többet terem a föld, de az intézetben belüli tapasztalatok alapján bátran mondják, hogy annyit biztosan ad, mint egyébként. A számokkal kifejezhető jó annyi benne, hogy egy munkaidőnyes fázist kihagynak az előkészítésből, csökken az önköltség, végeredményben olcsóbban terem a föld. Azt, hogy a megszokott, tükörsima kép helyett itt ugyancsak „szőrös” marad a talaj, előnyként könyvelik el inkább, nem hátránynak. Ha

Munkában a direktvető gép Tápé határában

nagy a gaz, gyomirtóval takarítják el a vetés előtt, de ha csak öszel pusztuló gyomok verték föl a táblát, nem nagy ügyet vetnek rá. Jobban fogja a havat majd télen — mondják —, homokos területen pedig a homokot hordó szélnek is útját állhatja.

A mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár készítette a 16 soros vetőgépet. Hartai János elképzelése szerint. A tápéi bemutató gazdaságban végzett munkája után Árpádhalmora viszik, hogy a környék szakembereinek ott is bemutathassák munka közben, és a végzett munka eredményét

aratásig többször is szemlélhessék.

A gép vizsgálja tulajdonképpen a mostani munka. A nagyüzemben végzett tapasztalatok alapján szükség szerint változtatnak a konstrukción, hogy a sorozatgyártás már tökéletes gépet adjon a mezőgazdaságnak. Fejlesztése és elterjesztése a tervek szerint a mostani öt éves tervben várható.

Azt persze ne gondolja senki, hogy ezután soha nem kell szántani vetés előtt. Egy-egy évet lehet csak kihagyni, utána ugyanolyan pontos talajmunkára van szükség, mint eddig volt.

H. D.

Javítják a könnyűipar alapanyag- és gépállatását

Csütörtökön este hazaérkezett a magyar delegáció, amely Keszér Jánosné könnyűipari miniszter vezetésével Ulánbátorban részt vett a KGST könnyűipari állandó bizottságának 15. ülésén.

Hazaérkezése után a könnyűipari miniszter nyilatkozatában elmondta, hogy az ülésszakon legfőbb feladatként a könnyűipar alapanyag- és gépállatásának javítását jelölték meg, s ehhez szoros együttműködést alakítottak ki a KGST más állandó bizottságaival. A várható igények alapján a vegyipari állandó bizottsággal egyeztetik, hogy a textilgyártáshoz milyen jellegű és mennyi vegyianyagra, szintetikus szálra lesz szüksége a könnyűiparnak. A gépipari állandó bizottsággal a könnyűipar gépállatását hangolják össze.

Az ülésszakon elfogadták azt a javaslatot, hogy koordinációs központot hozzanak

létre a szintetikus bőrök kutatómunkáinak összehangolására. A magyar delegáció, hazafelé jövet, K. I. Galansinnak, a Szovjetunió cellulóz- és papíripari miniszterének meghívására, Bratszkba látogatott, ahol felkereste a világon egyik legnagyobb cellulóz- és papíripari kombinátját, amely évente 6-7 millió tonna fenyőfát dolgoz fel. Ez a gyár számunkra azért is jelentős, mert Magyaror-

szágnak is nagy mennyiségű cellulózt és papírt szállít. A miniszterasszony elmondta, hogy a bratszki papírkombinától 250 kilométerre jelölték ki annak a hasonló kombinátnak a helyét, amely néhány KGST-ország közös beruházásaként épül majd fel. E vállalkozásban Magyarország is részt kíván venni, ezzel is elősegítve a hazai papírellátás további gazdaságos javítását. (MTI)

Vasútbaleseti ankét

A felelősségteljesebb beosztásban dolgozó vasutasoknál megvizsgálják, milyen hatással vannak rájuk a meteorológiai tényezők — köztük a csütörtökön Szombathelyen, a vasúti balesetekről rendezett ankét. Többször végeznek időszakos orvosi vizsgálatot, csökken-

tik a munkaidőt és magasabb színvonalra emelik a balesetvédelmi oktatást. Először azonban műszaki fejlesztéssel, a pályák és állomásos korszerű biztosító berendezésekkel történő ellátásával veszik fel a küzdelmet a balesetek ellen.